

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

ROLUL ASISTENTULUI ȘI LUCRĂTORULUI SOCIAL

ÎN CADRUL

SERVICIILOR FURNIZATE DE

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Lector

Paula Cristina NICOARĂ

Cluj-Napoca, 2012

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Cuprins

1. NOȚIUNI GENERALE DESPRE SERVICIILE SOCIALE.....	3
1.1. Câteva elemente de istorie a asistenței sociale în România.....	3
1.2. Asistența socială și asistentul social.....	5
1.3. Generalități privind cadrul serviciilor sociale în România.....	6
1.4. Contextul european al serviciilor sociale	7
1.5. Contextul național al serviciilor sociale	8
2. VALORI, PRINCIPII ȘI TERMENI ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ	9
2.1. Rolul valorilor în asistența socială.....	9
2.2. Valori și principii generale.....	12
2.3. Termeni în asistența socială.....	13
3. ASISTENTUL SOCIAL / LUCRĂTORUL SOCIAL ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	15
3.1. Personalul din sistemul de asistență socială.....	15
3.2. Atribuții de ordin general ale structurilor specializate în asistența socială la nivelul autorităților administrației publice locale	18
3.3. Atribuții specifice ale structurilor specializate în asistența socială la nivelul autorităților administrației publice locale	22
3.3.1. Atribuții în domeniul protecției copilului.....	22
3.3.2. Atribuții în domeniul persoanelor cu dizabilități	24
3.3.3. Atribuții în domeniul persoanelor vârstnice	26
4. ACREDITAREA SERVICIILOR SOCIALE.....	27
4.1. Metodologia acreditării furnizorilor de servicii sociale	27

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

1. NOȚIUNI GENERALE DESPRE SERVICIILE SOCIALE

1.1. Câteva elemente de istorie a asistenței sociale în România

Asistența socială, respectiv asistentul social reprezintă unul din cele mai vechi domenii, respectiv este una din cele mai vechi profesii, chiar dacă nu a fost denumită astfel de la început. Este o profesie prin care se intervine atât la nivel individual/personal, cât și în comunitate.

Asistența socială a apărut ca răspuns la nevoile și suferințele umane, iar nevoia socială, și implicit nevoia de asistență socială au existat și vor exista întotdeauna.

În evoluția domeniului asistenței sociale din România¹ putem distinge două elemente importante: biserica și statul.

Dacă activitățile inițiale de asistență socială s-au dezvoltat pe lângă instituții religioase, cu timpul acestea au devenit o ocupație, dobândind apoi statutul de profesie și știință, iar mai apoi, s-a resimțit nevoia instituționalizării asistenței sociale.

Astfel, sub influența creștinismului, asistența socială are un puternic caracter religios, majoritatea acțiunilor de ajutorare a semenilor dependenți realizându-se în cadrul mănăstirilor și congregațiilor religioase, de către călugărițe. Pe lângă mănăstiri au apărut primele forme de asistență socială, numite *bolnițe* (ex. Cernica, Curtea de Argeș, Horezu, Dragomirești). Ulterior au apărut, începând cu secolul al XIV-lea așezăminte de asistență socială înființate de către domnitorii și boierii români, fiind cunoscute sub denumirea de *calicii*. Totul se limita la ajutorarea semenilor pe baza milei/carității publice. În 1832, prin Regulamentul Organic al Valahiei și cel al Moldovei s-au creat bazele unei mari arii de organizare și funcționare a asistenței sociale acordate săracilor, orfanilor și bătrânilor, în cadrul spitalelor existente la acea vreme. Pe lângă Fundația Colțea funcționa o mănăstire și primul spital din Țara Românească, spital care la sfârșitul secolului al XIX-lea a fost reconstruit în scopul îngrijirii bolnavilor bătrâni și a deficienților fizici. O altă instituție de aceeași natură, a fost înființată pe lângă spitalul Fundației Pantelimon, unde a funcționat și un orfelinat pentru copiii săraci. Domnița Bălașa, fiica lui Constantin Brâncoveanu, a fondat biserica și azilul destinat fetelor orfane și sărace.

Până în a doua jumătate a secolului al XIX-lea biserica va fi un important sprijin pentru categoriile sociale defavorizate (copii, bătrâni, săraci).

În țara noastră asistența socială s-a dezvoltat în secolul XIX prin contribuția profesorilor Dimitrie Gusti, Henri H. Stall și a colaboratorilor acestora. Atunci a început să se manifeste organizat, pregătirea specialiștilor în acest domeniu de activitate la Școala Superioară de Asistență Socială „Principesa Ileana”. Începând cu anul 1862 Azilul „Elena Doamna” a asigurat creșterea și pregătirea fetelor sărace orfane. În 1864 a fost înființată *Euforia caselor făcătoare de bine și folos obștesc*, sub egida căreia a funcționat Casa copiilor sărmani, unde aceștia creșteau cu doici și personal medical de specialitate.

Primul serviciu de asistență socială a fost înființat la Primăria Capitalei, acesta ocupându-se de repartizarea copiilor găsiți și orfani la doici și „mame crescătoare”.

Sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX marchează diversificarea asistenței sociale, prin înființarea mai multor servicii de asistență socială specializate pe asistența copiilor și a familiei. S-au creat instituții de protecție pentru copii și adulți cu handicap fizic, psihic și social.

¹ Ludușan, M; Ludușan, A. M., *Sistemul de asistență socială*, Alba Iulia, 2005

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

În anul 1900 în Cluj a fost înființat primul azil pentru nevăzători din Transilvania, iar în anul 1908, în urma insistențelor Reginei Elisabeta și a Regelui Carol I s-a înființat așezământul „Vatra luminoasă” care cuprindea o școală și un azil pentru orbi.

Pe lângă Primăria Capitalei, din anul 1910, s-au organizat o grădiniță de copii asistați cu vârste între 3 și 7 ani și Orfelinatul Radu Vodă, pentru o parte din fetele orfane care împlineau 7 ani.

Între 1896-1917 Primăria capitalei a asigurat asistența socială a populației sărace, prin asigurarea mesei la cantinele de ajutor social, ajutor material pentru elevii săraci și ajutor de subzistență pentru săraci.

În anul 1920 este înființat Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, care coordona activitatea de asistență socială, la nivel local existând birouri județene și comunale.

În anul 1929 se înființează Școala Superioară de Asistență Socială „Principesa Elena” din București, școală aflată în subordinea Institutului Social Român, cu aprobarea Ministerului Sănătății și al Ocrotirilor Sociale. Până în anul 1959 programul de studii era de 4 ani, iar între 1959 – 1969 programul de studii era de 3 ani.

În 1930 a fost elaborată, în cadrul Institutului Social Român, Legea serviciului social, prin care s-au înființat oficii de ocrotire la nivel județean, precum și case de ocrotire la nivel rural.

În perioada 1929–1936 a apărut revista *Asistența Socială – tradiție și necesitate*, iar în anul 1936, sub coordonarea lui Dimitrie Gusti se înființează Asociația pentru Progresul Asistenței Sociale. Tot din inițiativa lui Dimitrie Gusti, la Institutul de Statistică, este înființată o secție de statistică socială, secție care a efectuat un recensământ general al unităților și acțiunilor de asistență și ocrotire socială.

În anul 1938 a fost organizat primul Congres al asistentelor sociale din România.

Între 1936-1944 activitatea de asistență socială din România devine tot mai specializată. S-au înființat, în această perioadă *Centre de asistență familială* subordonate Consiliului de patronaj al operelor sociale. Activitatea acestor centre s-a desfășurat în 8 tipuri de servicii de asistență socială.

Asistența și ocrotirea copiilor se realiza în cămine de zi. Pentru copiii bolnavi sau care proveneau din medii TBC s-au înființat preventorii (Sinaia, Predeal, Herăstrău, Timiș) prin care se asigura tratament de specialitate, condiții de odihnă și creștere, dezvoltare și educație.

Asistența populației sărace se realiza prin colective școlare și muncitorești.

Înainte de cel de-al doilea război mondial România se număra printre puținele țări din lume care inițiaseră dezvoltarea rapidă și înalt calificată a unui sistem profesionist de asistență socială. În mediul urban s-a dezvoltat o rețea de asistență comunitară, care urma să fie generalizat.

După cel de-al doilea război mondial, ca rezultat al activității membrilor Școlii Sociologice a lui Dimitrie Gusti, supraviețuind primului val de represiune al regimului comunist, se organizează un sistem complex de asistență socială teritorială, cu un asistent social la 30000 locuitori. Asistenții sociali erau formați într-o școală postliceală, primind o pregătire profesională de înalt nivel pentru acea perioadă. În acest context, în anul 1962 a fost publicat manualul „*Prevederi sociale. Metode și tehnici în asistența socială*” în două volume, elaborat de I. Matei și H. H. Stahl, probabil unul din puținele manuale de asistență socială publicate în lume până la acea dată.

Curând însă, a devenit clar că regimul comunist nu va tolera sistemul de asistență socială, deoarece „statul comunist nu se confrunta cu probleme sociale”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

În 1952 învățământul de grad universitar este redus la nivel postliceal, iar în 1969 este desființat definitiv deoarece ideologia din acea vreme considera inutilă pregătirea specialiștilor în asistență socială. Profesia de asistent social a fost exclusă din nomenclatorul profesiilor.

Sistemul de organizare, funcționare și administrare a protecției sociale a fost puternic centralizat, birocratizat, acordând foarte puțin spațiu de mișcare autorităților locale. Activitatea era coordonată de Ministerul Sănătății și Prevederilor sociale și mai apoi, de Ministerul Muncii.

După decembrie 1989 s-au reluat preocupările în domeniul asistenței sociale. Profilul cultural și social al asistentului social a fost redobândit și acceptat în foarte scurt timp și a început formarea profesională a asistenților sociali în marile centre universitare – București, Cluj, Iași, Timișoara. Prima promoție de asistenți sociali a absolvit în 1994. Pe lângă acestea, secțiile de teologie (ortodoxă, catolică, baptistă) din universități au introdus asistența socială ca dublă specializare. Trebuie menționat că și de această dată cei care au contribuit masiv la refacerea învățământului de asistență socială au fost tot sociologii.

Astăzi avem o legislație bogată în domeniul social și o lege care reglementează sistemul național de asistență socială, Legea nr. 292/2011 (lege care a abrogat vechea legislație, Legea nr. 47/2006).

Ne oprim aici cu prezentarea extrem de succintă a elementelor de istorie a asistenței sociale în România.

1.2. Asistența socială și asistentul social

Dacă până acum am trecut în revistă, succint, elemente de istorie a asistenței sociale, în continuare vom prezenta câteva noțiuni și definiții ale asistenței sociale și ale asistentului social.

Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor sau comunităților. Asistența socială, componentă a sistemului național de protecție socială, cuprinde serviciile sociale și beneficiile sociale acordate în vederea dezvoltării capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială².

Asistența socială, ca domeniu profesional, este un construct social, în sensul că ea constituie un complex de contexte, structuri și rețele sociale, indivizi și grupuri care negociază și se influențează reciproc³.

Așa cum precizează Maria Roth⁴ asistența socială desemnează un ansamblu de instituții, programe, măsuri, activități profesionalizate, servicii specializate de protejare a persoanelor, grupurilor, comunităților cu probleme speciale, aflate temporar în dificultate, care, datorită unor motive de natură economică, socio-culturală, biologică sau psihologică, nu au, prin mijloace și eforturi proprii, posibilitatea de a conduce un mod de viață decent.

Prin urmare, scopul asistenței sociale este restabilirea capacității de funcționare normală a persoanelor individuale, grupurilor, comunităților.

² Legea nr. 292/20.12.2011, Legea asistenței sociale, M.O. 905/20.12.2011

³ Munteanu, A; Sagebiel, J (coord.), *Practici în asistența socială*, Ed. Polirom, Iași, 2007

⁴ Roth-Szamoskozi, Maria, *Perspective teoretice și practice ale asistenței sociale*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Orice situație problematică în plan social, presupune, mai ales atunci când este vorba despre necesitățile indivizilor, grupurilor sau comunităților, intervenția asistenților sociali.

Profesia de asistent social are o istorie destul de recentă, în ciuda faptului că serviciile asistențiale s-au dezvoltat, sub o formă sau alta, pe măsura dezvoltării civilizației umane.

Asistentul social este centrat pe rezolvarea de probleme și schimbare.

Asistentul social este un agent al schimbării care acționează în contexte sociale complexe; el nu se limitează la un tip sau altul de ajutorare, ci concepe strategii combinate și, la limită, integrale⁵.

Legislația românească precizează că serviciile sociale sunt furnizate de către asistentul social, iar Ordonanța nr. 68/28.08.2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare stabilește și atribuțiile principale în furnizarea serviciilor sociale. Codul deontologic al profesiei de asistent social precizează responsabilitățile sociale ale asistentului social.

Evident că aceste informații nu sunt exhaustive și nici nu ne-am propus aici să discutăm pe marginea lor. Intenția este doar de a puncta câteva repere teoretice.

1.3. Generalități privind cadrul serviciilor sociale în România

În ultimii ani, la nivel european, a reieșit tot mai clar că una din condițiile esențiale pentru susținerea unei continue dezvoltări democratice este coeziunea socială. Problemele economice din perioadele recente și globalizarea economiei au condus la concluzia necesității implicării tuturor actorilor sociali în realizarea bunăstării tuturor membrilor societății.

Consiliul Europei definește coeziunea socială drept capacitatea unei societăți de a asigura bunăstarea tuturor membrilor ei, diminuând disparitățile și evitând orice urmă de polarizare.

Statul trebuie să protejeze cele mai vulnerabile categorii de populație aflate în risc de excludere socială. Sistemele de protecție socială trebuie să asigure nu numai măsuri de securitate socială care sunt stabilite pentru a apăra toți membrii societății de anumite riscuri de viață, ci și servicii sociale pentru toți și asistență socială pentru cei care se află în situații particulare de nevoie.

Scopul serviciilor sociale este de a permite persoanelor, grupurilor și colectivităților să-și rezolve problemele care apar în cadrul procesului de adaptare la o societate în permanentă evoluție, să identifice cauzele care pot conduce la compromiterea echilibrului de funcționare socială și să acționeze în vederea ameliorării condițiilor economice și sociale ale categoriilor țintă⁶.

O serie de dispoziții referitoare la dreptul la servicii sociale sunt prevăzute în *Carta Socială Europeană* revizuită, ratificată de România prin Legea nr. 74/1999.

Articolul 14 stipulează clar dreptul de a beneficia de servicii sociale, părțile angajându-se să: - *încurajeze sau să organizeze serviciile sociale care utilizează metode specifice serviciului social și care contribuie la bunăstarea și la dezvoltarea indivizilor și a grupurilor în cadrul comunității, precum și la adaptarea lor la mediul social* (paragraful 1)

⁵ Tompea, Doru, *Deontologia asistenței sociale și construcția paradigmei profesionale* în Tratat de asistență socială, (coord.G. Neamțu), Editura Polirom, Iași, 2003

⁶ Guvernul României (2006). H.G. nr. 1826/2005 pentru aprobarea *Strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sociale*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- încurajeze participarea indivizilor și a organizațiilor benevole sau a altor organizații la crearea sau la menținerea acestor servicii (paragraful 2)⁷.

În România, în perioada de tranziție au fost dezvoltate în special alocațiile familiale și alte prestații destinate diferitelor categorii de persoane vulnerabile, răspunzând solicitării beneficiarilor orientată preponderent spre transferuri financiare. Serviciile sociale au devenit o prioritate doar în ultimii ani. Inițial, serviciile sociale au fost acordate de organizațiile neguvernamentale care, rămân și în continuare, principalii furnizori.

Odată cu reglementarea serviciilor sociale prin legislația specială adresată copilului, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, continuând apoi cu persoanele dependente de droguri, persoanele victime ale violenței în familie, sistemul de servicii sociale a început să prindă contur, fiind stabilite totodată responsabilitățile statului față de respectarea drepturilor sociale ale cetățenilor.

Prin Legea nr. 47/2006 (inițial Legea nr. 705/2001) privind sistemul național de asistență socială, precum și prin Ordonanța nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare, s-au pus bazele sistemului național de servicii sociale. Un aspect important al acestui sistem este legat de *descentralizarea responsabilității privind serviciile sociale la nivelul autorităților locale*.

Procesul de reformă a sistemului de asistență socială în România îmbracă aspecte mult mai complexe și dificil de implementat în perioade scurte de timp, mai ales în domeniul serviciilor sociale.

În domeniul serviciilor sociale, pe parcursul timpului, a fost constituit cadrul legal în funcție de diverse categorii țintă de populație vulnerabilă.

Începând cu anul 2011 avem o nouă lege a asistenței sociale, Legea nr. 292/20 decembrie 2011.

1.4. Contextul european al serviciilor sociale

Sistemele de servicii sociale europene sunt afectate inevitabil de factori specifici, cum ar fi: globalizarea, schimbările demografice și sociale, migrația populației.

Impactul globalizării economice, politice și sociale asupra serviciilor sociale, deși încă insuficient studiat, se consideră a fi destul de semnificativ. Creșterea competitivității economice a determinat constrângeri financiare asupra cheltuielilor destinate sistemelor de bunăstare socială.

Schimbările demografice și sociale au implicații enorme asupra sistemelor de servicii sociale. Cele mai mari consecințe sunt datorate reducerii ratei natalității și fenomenului accentuat de îmbătrânirea populației. Prin urmare, una din provocările majore cărora trebuie să le facă față un sistem de servicii sociale, se referă la capacitatea de a asigura servicii de îngrijire, suficiente și de calitate, apte să răspundă nevoilor unui număr crescut de persoane vârstnice. De asemenea, trebuie luat în considerare și aspectul legat de schimbările de atitudine în cadrul familiei, disponibilitatea copiilor de a avea grijă de generațiile mai vârstnice reducându-se continuu.

Serviciile sociale reprezintă o componentă a sistemului de protecție socială. Instrumentul de coordonare strategică a politicii la nivel european, din perspectiva creării unui spațiu economic, dinamic și competitiv, bazat pe cunoaștere, capabil să realizeze o coeziune socială

⁷ Guvernul României (1999). H.G. nr. 74/1999 pentru ratificarea Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

sporită, este metoda deschisă de coordonare. În cazul protecției sociale, și mai ales, în domeniul sărăciei și excluziunii sociale, Comisia Europeană are un rol mai puțin precizat, iar coordonarea se realizează prin metoda deschisă flexibilă de coordonare.

Sistemele de servicii sociale, la nivel european, înregistrează o serie de similarități, dar și mari diferențe. Un raport al Comisiei Europene privind „Protecția socială” (2000) subliniază că, sistemele europene de servicii sociale ar trebui să se dezvolte convergent, în baza unor principii comune, atâta vreme cât, datorită unor factori specifici fiecărei țări, nu se poate realiza o armonizare și standardizare a serviciilor.

Principalele caracteristici de dezvoltare a serviciilor sociale, la nivel european⁸

- Serviciile sociale sunt acordate de agenții guvernamentale, non-guvernamentale, precum și de organizații comerciale. Cu toate acestea, majoritatea acestor servicii se acordă informal, de către familie, prieteni, vecini sau voluntari neplătiți.
- Serviciile sociale pot fi organizate și acordate separat sau pot fi integrate cu alte servicii (servicii de sănătate, de educație, prestații)
- Există diferențe între statele membre în ceea ce privește numărul și tipul beneficiarilor de servicii sociale. În general, aceste servicii se adresează persoanelor vârstnice, copiilor și familiilor, persoanelor cu dizabilități, consumatorilor de droguri, tinerilor delincvenți, refugiaților etc.
- Serviciile sociale pot fi acordate la domiciliul persoanei, în centrele de zi, în centre rezidențiale. Există o tendință generală privind reducerea serviciilor de îngrijire rezidențială
- În sistemul de servicii sociale, activează lucrătorii sociali, cu denumiri și poziții diverse: asistent social, lucrător social, animator, educator social, pedagog, îngrijitor etc. De asemenea, diverși alți specialiști își desfășoară activitatea în sistem: psihologi, sociologi, medici, asistente medicale, terapeuți ocupaționali, fizioterapeuți etc. Voluntarii reprezintă o categorie de lucrători cu mare răspândire în statele care dispun de sisteme dezvoltate de servicii sociale.

Dezbaterile actuale privesc modalitățile de dezvoltare a sistemelor de servicii sociale în relație cu criteriile de eficiență și eficacitate. Principalele direcții de acțiune se referă la: dezvoltarea pieței mixte de servicii; modernizarea sistemelor de servicii sociale; modele contrastante și principiile care le stau la bază; dezvoltarea sistemelor de servicii integrate; participarea beneficiarilor și libera alegere.

1.5. Contextul național al serviciilor sociale

În țara noastră serviciile sociale au început să se dezvolte doar în ultimii ani. Întrucât, organizarea instituțională la nivel central a influențat și elaborarea actelor normative, primele reglementări (cu caracter de lege) au vizat categorii de beneficiari: copii în dificultate, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice și mai nou, victime ale violenței în familie sau consumatorii de droguri.

Cum era de așteptat, la nivel local, structurile create pentru a gestiona serviciile sociale, au fost fragmentate după modelul central, pe categorii de beneficiari. S-a creat, prin urmare, o mare confuzie a întregului sistem, pornind de la definițiile și concepțiile utilizate în legislație și continuând cu proceduri diferite de acordare a drepturilor în cadrul aceleiași categorii de

⁸ Guvernul României (2006). H.G. nr. 1826/2005 pentru aprobarea *Strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sociale*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

beneficiari, o multitudine de regulamente aplicabile aceluiași tip de servicii, suprapunere de instituții și responsabilități.

Pentru a încetini acest proces de confuzie, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale a încercat să reglementeze domeniul prin legea cadru a sistemului național de asistență socială nr.705/2001, care ulterior a fost abrogată prin Legea nr. 47/2006, și mai apoi prin Ordonanța Guvernului nr.68/2003, cu modificările și completările ulterioare și, la sfârșitul anului 2011, prin Legea asistenței sociale nr. 292/2011 (care a abrogat vechea lege, Legea nr.47/2006).

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în calitate de coordonator al sistemului de asistență socială încurajează relaționarea inter-instituțională pentru corelarea programelor și politicilor sectoriale în domeniul serviciilor sociale adresate diverselor categorii vulnerabile de persoane și susține conlucrarea strânsă cu furnizorii de servicii sociale din sectorul non-profit, precum și mișcarea asociativă din rândul beneficiarilor de servicii sociale⁹.

Având în vedere descentralizarea responsabilităților privind administrarea serviciilor sociale la nivelul autorităților locale Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale dezvoltă o serie de programe de interes național, precum și programe internaționale destinate finanțării de proiecte locale sau a altor activități (de formare, de informare, asistență tehnică pentru dezvoltare comunitară).

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale susține organizațiile non-guvernamentale printr-un program de subvenționare de la bugetul de stat. Dezvoltarea sectorului non-profit este încurajată și prin stabilirea unor condiționalități de parteneriat public-privat pentru accesarea granturilor acordate prin programele internaționale.

O privire de ansamblu¹⁰ asupra structurii actuale a sistemului național de asistență socială evidențiază faptul că acesta este organizat, din punct de vedere administrativ pe două niveluri: la nivel central/național și la nivel județean/local. Nivelul central îndeplinește mai degrabă funcții de coordonare, de elaborare a cadrului legislativ, a politicilor și standardelor în domeniu, de monitorizare, de finanțare. Nivelului județean/local îi revine, prin structurile administrației publice locale, responsabilitatea creării și susținerii concrete a sistemului de asistență socială.

2. VALORI, PRINCIPII ȘI TERMENI ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ

Munca în domeniul asistenței sociale nu poate fi concepută a se desfășura fără respectarea unui set de valori care o individualizează în raport cu alte domenii. Prin urmare, rolul asistentului social sau al lucrătorului social nu poate fi pus în discuție mai înainte de a face referire la acestea.

2.1. Rolul valorilor în asistența socială

Toate profesiile au o anumită scală de valori care le determină semnificația particulară și direcționează valorile profesionale ale persoanelor care le practică. Pentru asistența socială există un astfel de sistem de valori ale profesiei, care o apropie, dar totodată o și deosebește de celelalte profesii din domeniul științelor sociale.

⁹ idem

¹⁰ Buzducea, Doru (2009). *Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale*, Iași, Editura Polirom

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Valorile profesiei de asistență socială se exprimă prin ideile referitoare la atitudinile față de oameni, la convingerile legate de locul și rolul omului în societate, la nevoile și scopurile sale și la modalitățile de a obține bunurile necesare vieții.

Alegerea unei cariere profesionale în asistență socială cere o profundă explorare a valorilor individuale și compararea lor cu valorile profesiei (Hoffman, Salle, 1994).

Majoritatea practicienilor din domeniul asistenței sociale subscriu la următoarele **valori fundamentale**, cu importanța majoră pentru profesie (Codul deontologic NASW, 1996):

1. *Afirmarea individualității proprii.* Oamenii au dreptul la libertate, la alegerea propriilor lor valori și modalități de viață, atâta timp cât acestea nu afectează libertatea altora.
2. *Lupta împotriva tiparelor și a clișeeilor în a-i percepe pe ceilalți. Lupta împotriva prejudecăților.*
3. *Dreptul persoanelor de a avea acces la resursele necesare.* Oamenii au dreptul la resursele necesare susținerii vieții și dezvoltării lor și de posibilități de a-și realiza și de a-și exprima potențialitățile.
4. *Respectul demnității și încrederea în valoarea ființei umane* Fiecare persoană este o valoare în sine și este unică. Procesul de asistență socială va trebui să conducă la valorizarea personalității umane, la creșterea demnității ei și respectarea individualității fiecărui asistat
5. *Încrederea în capacitatea de autodeterminare și în capacitatea de rezolvare a problemelor persoanelor asistate. Încrederea în capacitatea de învățare și dezvoltare a persoanelor.*
6. *Păstrarea confidențialității informațiilor primite de la asistați și în legătură cu aceștia.*

Principiile etice se constituie într-un sistem specific profesiei și sunt prezentate mai pe larg de către Hepworth și Larsen (1993):

- Oamenii sunt capabili să facă propriile lor alegeri, să ia propriile decizii și să învețe să-și dirijeze propriile vieți. Ei trebuie lăsați și încurajați să-și asume responsabilitatea propriilor decizii și să-și exercite propria libertate.
- Asistenții sociali au responsabilitatea de a asista persoanele ca să obțină maximum de independență. În relația de consiliere și de sprijin profesionistul va întări încrederea în sine a asistatului și demnitatea individului, încurajând manifestările sale de independență.
- Asistența socială are responsabilitatea de a interveni pentru modificarea acelor factori sociali care au o acțiune nefavorabilă asupra indivizilor, familiilor și grupurilor (ca de exemplu pentru reducerea violenței, eliminarea discriminărilor).
- Problemele de viață ale indivizilor se datoresc, în general, lipsei deprinderilor și a mecanismelor de adaptare ale indivizilor. Formarea unor noi competențe duce adesea la rezolvarea problemelor și la dezvoltarea personalității individului.
- Oamenii sunt capabili să învețe noi comportamente. Asistenții sociali au responsabilitatea să ajute oamenii să-și descopere și să-și utilizeze capacitățile de schimbare și de dezvoltare.
- Deși se acceptă ideea că originea problemelor de viață se află adesea în experiențele și evenimentele trăite anterior și se cunoaște că analiza experiențelor trecute poate fi benefică, totuși se apreciază că cele mai multe din dificultățile în calea îmbunătățirii integrării sociale pot fi rezolvate prin centrarea atenției pe alegerile și posibilitățile prezente, prin mobilizarea puterilor latente de adaptare ale indivizilor.
- Multe din problemele indivizilor își au originea în societate și nu se datoresc indivizilor înșiși. Prin urmare, rezolvarea problemelor indivizilor nu se poate limita la creșterea competențelor individuale, ci necesită implementarea unor măsuri de politică socială. Oamenii pot influența schimbările în sistemele de politici sociale, care să atenueze și chiar să rezolve anumite probleme ale indivizilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- Greutățile vieții sunt o parte inerentă a condiției umane, iar oamenii pot să se dezvolte în urma confruntării lor cu adversitățile vieții. Crizele vieții trebuie considerate prilejuri de dezvoltare și de îmbunătățire a capacității de control asupra propriei vieți.

- Oamenii au nevoie de conștiința valorii proprii și de stimă de sine. Ca să dobândească stima de sine, ei au nevoie de confirmarea valorii lor din partea persoanelor semnificative (părinți, soți, frați, prieteni, profesori și alții). Multe din conflictele interpersonale se datoresc faptului ca oamenii nu se simt iubiți, respectiv stimați. Asistența socială poate contribui la creșterea stimei de sine a clienților în cadrul relațiilor de consiliere, prin grijă, încurajare și acceptare.

- Relațiile de asistență pot deveni pentru asistați modele de relații deschise, sincere, autentice, atente la nevoile persoanei. Asistatul poate să preia modelul acestei relații și să îl transpună la celelalte relații ale sale.

- Orice metode de rezolvare a cazurilor de asistență socială trebuie să aibe în vedere că mijloacele de a ajunge la un scop sunt tot atât de importante ca scopul însuși. Mijloacele folosite de asistentul social vor trebui să respecte demnitatea de sine, autodeterminarea și confidențialitatea asistatului.

- Autocunoașterea este prima etapă realizată în procesul de dezvoltare și schimbare a persoanei. Înțelegerea și acceptarea din partea asistentului favorizează autocunoașterea asistaților.

- Dreptul asistaților la propriile lor valori și convingeri este inviolabil. Asistenții sociali au responsabilitatea să ofere ajutor indivizilor, indiferent de valorile și convingerile acestora, chiar dacă ele conduc la disfuncții ale integrării lor sociale.

Principiile etice sunt prevăzute și în cap.III, art.19-25, Legea nr. 466/2004. Astfel,

- Scopul principal al activității asistentului social este acela de a asista persoanele sau comunitățile aflate în nevoie, implicându-se în identificarea, înțelegerea, evaluarea corectă și soluționarea problemelor sociale.

- Asistenții sociali promovează principiile justiției sociale, prevăzute în actele normative cu privire la asistența socială și serviciile sociale.

- Asistenții sociali asigură egalitatea șanselor privind accesul persoanelor asistate la informații, servicii, resurse și participarea acestora la procesul de luare a deciziilor.

- Asistenții sociali respectă și promovează demnitatea individului, unicitatea și valoarea fiecărei persoane.

- Asistentul social nu trebuie să practice, să tolereze, să faciliteze sau să colaboreze la nici o formă de discriminare

- Asistentul social sprijină persoanele asistate în eforturile lor de a-și identifica și clarifica scopurile, în vederea alegerii celei mai bune opțiuni.

- Asistenții sociali contribuie la consolidarea relațiilor dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menține și/sau îmbunătăți calitatea vieții persoanelor, familiilor, grupurilor, organizațiilor și comunităților.

- Asistenții sociali acționează cu onestitate și responsabilitate față de beneficiari, instituții și societate, în concordanță cu normele deontologice ale profesiei, adoptate de comunitatea profesională prin Colegiu.

- Asistenții sociali trebuie să își desfășoare activitatea numai în aria de competență profesională determinată de calificarea și experiența profesională. Asistenții sociali au obligația

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele și deprinderile profesionale și de a le aplica în practică.

- Asistenții sociali contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea bazei de cunoștințe a profesiei.

Valoarea autodeterminării este o valoare de bază a profesiei, care a fost statuată de la începuturile ei. Sublinierea ei este cu atât mai importantă cu cât categoria de clienți cu care lucrează asistenta socială sunt de obicei cele mai vulnerabile persoane din societate și, ca atare, ele pot avea o capacitate scăzută de control asupra propriei vieți. Afirmarea dreptului la autodeterminare a persoanelor cu situații materiale dificile, a celor dezavantajați cultural, a celor cu diferite dizabilități, a celor dependenți de substanțe și a altora înseamnă asistarea lor în obținerea serviciilor și a drepturilor lor, asigurarea libertății persoanei de a alege calea de schimbare pe care ea însăși o dorește.

2.2. Valori și principii generale

Noua lege a asistenței sociale definește valorile și principiile generale pe care se întemeiază sistemul național de asistență socială. Redăm aceste definiții având convingerea că acestea ar trebui să se regăsească la baza muncii în domeniul social.

- solidaritatea socială* – întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;
- subsidiaritatea* – în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- universalitatea* – fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;
- respectarea demnității umane* – fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;
- abordarea individuală* – măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență care pot afecta abilitățile individuale, condiția fizică și mentală, precum și nivelul de integrare socială a persoanei; suportul adresat situației de dificultate individuală constă inclusiv în măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului;
- parteneriatul* – autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;
- participarea beneficiarilor* – beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;
- transparența* – se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- i) *nediscriminarea* – persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;
- j) *eficacitatea* – utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;
- k) *eficiența* – potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;
- l) *respectarea dreptului la autodeterminare* – fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;
- m) *activizarea* – măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei, și întărirea nucleului familial;
- n) *caracterul unic al dreptului la beneficiile de asistență socială* – pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;
- o) *proximitatea* – serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;
- p) *complementaritatea și abordarea integrată* – pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural etc.;
- q) *concurența și competitivitatea* – furnizorii de servicii sociale publice și privați trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;
- r) *egalitatea de șanse* – beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;
- s) *confidențialitatea* – pentru respectarea vieții private beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;
- t) *echitatea* – toate persoanele care dispun de resurse socioeconomice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;
- u) *focalizarea* – potrivit căreia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în funcție de veniturile și bunurile acestora;
- v) *dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii* – beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați.

2.3. Termeni în asistența socială

Legea nr. 292/2011 definește termenii din domeniul asistenței sociale. Considerăm aceasta ca o încercare de aplicare unitară a legislației din domeniul social și, ca atare, redăm unele definiții care se regăsesc, credem noi, cel mai frecvent în munca asistentului social/lucrătorului social din administrația publică. Pentru o imagine completă sugerăm studierea întregii legi cadru a asistenței sociale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- a) *acreditarea* – proces de certificare a îndeplinirii de către furnizori și serviciile sociale acordate a criteriilor, indicatorilor, precum și a standardelor de calitate reglementate pentru fiecare tip de serviciu;
- b) *ancheta socială* – metodă de investigație întemeiată pe diferite tehnici de culegere și de prelucrare a informației, în scopul analizei situației sociale și economice a persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților;
- c) *beneficiile de asistență socială* – măsuri de redistribuire financiară/materială destinate persoanelor sau familiilor care întrunesc condițiile de eligibilitate prevăzute de lege;
- d) beneficiarul – persoana care primește beneficii de asistență socială și/sau, după caz, servicii sociale;
- e) *contractarea serviciilor sociale* – procedura de achiziționare/concesionare a serviciilor sociale, în baza unui contract, încheiat în condițiile legii, de către autoritățile administrației publice locale;
- f) *deficiența* – consecința pierderii sau a unei anormalități a structurii corpului ori a unei funcții fiziologice;
- g) *dizabilitatea* – termenul generic pentru afectări, limitări ale activității și restricții în participare, în contextul interacțiunii dintre individul care are o problemă de sănătate și factorii contextuali în care se regăsește, respectiv factorii de mediu și personali;
- h) *dezvoltarea comunitară* – procesul prin care o comunitate își identifică anumite probleme prioritare, se implică și cooperează în rezolvarea lor, folosind preponderent resurse interne;
- i) *grupul vulnerabil* – persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială;
- j) *incapacitatea* – reducerea parțială ori totală a posibilității de a realiza o activitate motrică, cognitivă sau un comportament;
- k) *invaliditatea* – noțiune medico-juridică ce exprimă statutul particular al unei persoane care are limitată capacitatea de muncă și este asigurată în sistemul public de pensii și care beneficiază de drepturi conform legii;
- l) *managementul de caz* – metodă de coordonare și integrare a tuturor activităților destinate grupurilor vulnerabile, de organizare și gestionare a măsurilor de asistență socială specifice, realizate de către asistenții sociali și/sau diferiți specialiști, în acord cu obiectivele stabilite în planurile de intervenție;
- m) *nevoia socială* – ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor strict necesare de viață, în vederea asigurării participării sociale sau, după caz, a integrării sociale;
- n) *nevoia specială* – ansamblul de cerințe indispensabile pentru asigurarea integrării sociale a persoanelor care, din cauza afecțiunilor de sănătate, genetice sau dobândite pe parcursul vieții, prezintă o dizabilitate, precum și a persoanelor care, din diverse motive de natură socială, sunt dezavantajate în dezvoltarea personală;
- o) *planul individualizat de asistență și îngrijire* – documentul elaborat de o echipă multidisciplinară cu participarea beneficiarului/reprezentantului său legal în care sunt precizate serviciile furnizate beneficiarului;
- p) *persoanele cu dizabilități* – persoane care au deficiențe fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți;
- r) *persoanele vârstnice* – persoanele care au împlinit vârsta de 65 de ani;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

s) *procesul de incluziune socială* – ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății;

t) *procesul de integrare socială* – interacțiunea dintre individ sau grup și mediul social, prin intermediul căreia se realizează un echilibru funcțional al părților;

u) *protecția socială* – reprezintă un ansamblu de măsuri și acțiuni care au ca scop asigurarea unui anumit nivel de bunăstare și securitate socială pentru întreaga populație și în mod special pentru anumite grupuri sociale. Protecția socială cuprinde două componente de bază: asigurările sociale în sistem contributiv și asistența socială noncontributivă;

v) *protecția specială a copilului* – ansamblul de beneficii de asistență socială și servicii sociale, precum și programe, măsuri și acțiuni complementare destinate îngrijirii și dezvoltării copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților ori a copilului care nu poate fi lăsat în grija acestora, în vederea protejării intereselor sale;

x) *serviciile comunitare* – serviciile sociale organizate într-o unitate administrativ-teritorială organizată la nivel de comună, oraș, municipiu și privesc serviciile acordate la domiciliu și în centre de zi, precum și serviciile rezidențiale adresate exclusiv cetățenilor din unitatea administrativ-teritorială respectivă; sunt similare cu serviciile sociale acordate în comunitate;

y) *situația de dificultate* – situația în care se află o persoană care, la un moment dat, pe parcursul ciclului de viață, din cauze socio-economice, de sănătate și/sau care rezultă din mediul social de viață dezavantajat, și-a pierdut sau limitat propriile capacități de integrare socială; în situația de dificultate se pot afla familii, grupuri de persoane și comunități, ca urmare a afectării majorității membrilor lor;

z) *structurile comunitare consultative* – asocierea formală sau informală a unor oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști, alți membri ai comunității, în vederea sprijinirii autorităților administrației publice locale și furnizorilor de servicii sociale în soluționarea nevoilor de servicii sociale ale comunității.

3. ASISTENTUL SOCIAL / LUCRĂTORUL SOCIAL ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

3.1. Personalul din sistemul de asistență socială

Cadrul legal ce reglementează statutul juridic al personalului din sistemul de asistență socială este reprezentat de:

- Legea nr. 292/2011, cap. VI (Personalul din sistemul de asistență socială), publicată în M.Of. nr.905 din 20 decembrie 2011
- Legea nr. 466 din 4 nov. 2004 privind statutul asistentului social (M.Of. Nr.1088 din 23 nov 2004)
- Codul deontologic al profesiei de asistent social nr.1/2008, publicat în M.Of. Partea I nr. 178/6 martie 2008
- Pentru unele domenii ale asistenței sociale sunt reglementate și legi speciale (de exemplu Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției etc.)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- Hotărârea nr. 8 din 29 martie 2011 privind acordarea treptelor de competență profesională asistenților sociali, act emis de Colegiul Asistenților Sociali

În domeniul asistenței sociale regăsim asistenți sociali, personal de specialitate în asistență socială, personal cu profesii, calificări și competențe diverse.

Obligații ale personalului care activează în domeniul asistenței sociale – conform cu art 124 din Legea nr.292/2011:

- să își desfășoare activitatea în conformitate cu legislația în vigoare;
- să asigure confidențialitatea informațiilor obținute în exercitarea profesiei;
- să respecte intimitatea beneficiarilor;
- să respecte libertatea beneficiarului de a alege serviciile sociale și furnizorii de servicii sociale;
- să respecte etica profesională;
- să implice activ beneficiarii de servicii sociale și, după caz, familiile acestora în procesul decizional și de acordare a serviciilor sociale;
- să respecte demnitatea și unicitatea persoanei.

Codul deontologic al profesiei, precizează principiile generale profesionale, respectiv reiterează obligația exercitării profesiei în acord cu legislația în vigoare, inclusiv potrivit normelor profesionale specifice din domeniul asistenței sociale, obligația de a promova și respecta valorile profesiei, metodologia exercitării profesiei, ghidurile de bună practică în domeniu și obligația perfecționării continue a asistentului social (art. 5-6, C.deontologic al profesiei de asistent social).

Cine poate fi asistent social¹¹?

- Cetățenii români
- Cetățenii statelor membre UE, ai celorlate state din Spațiul Economic European (SEE) și ai Confederației Elvețiene
- Cetățenii statelor terțe (cu care România are acorduri bilaterale de reciprocitate; reședința în România)

Titlul de *asistent social* poate să fie deținut de:

- Persoana care a obținut diplomă de licență în cadrul unei instituții de învățământ superior de specialitate, acreditată
- Persoana care deține diploma de asistent social echivalată conform legii
- Persoana care deține diploma de asistent social eliberată/recunoscută în unul din statele membre UR, SEE, Confederația elvețiană (art. 2 alin. 2 Legea 466/2004).

Titlul de asistent social nu poate fi obținut de persoana ce se găsește într-unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute de Legea statutului asistentului social și anume:

- a) nu este înregistrată în Registrul național al asistenților sociali din România;
- b) a fost condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în împrejurări legate de exercitarea profesiei de asistent social și pentru care nu a intervenit reabilitarea;
- c) are stabilită pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a exercita profesia, pe durata stabilită, prin hotărâre judecătorească definitivă;

¹¹ Art. 2 alin. 1 Legea nr.466/2004

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

d) are suspendat temporar avizul de exercitare a profesiei, ca sancțiune disciplinară, pe durata suspendării.

Statutul de asistent social este INCOMPATIBIL cu:

- desfășurarea oricărei activități de natură să aducă atingere demnității profesionale;
- folosirea cu buna știință a cunoștințelor sau metodelor profesionale în defavoarea persoanei sau în scop ilegal;
- apartenența sau promovarea intereselor unor formațiuni politice ori grupări scoase în afara legii.

Asistentul social *poate exercita profesia în regim salarial sau independent*, cu drept de liberă practică fie în :

- în sectorul public,
- în sectorul privat.

Profesia de asistent social poate fi exercitată independent după obținerea atestatului de liberă practică.

Conform art. 3 alin. 1 Legea 466/2004 asistentul social *acordă asistență* persoanelor sau comunităților, *la cererea acestora sau ori de câte ori situația o impune*. Mai mult, în Codul deontologic se face următoarea precizare cu referire la asistența socială mandatată: „asistentul social va trata cu prioritate cazurile minorilor aflați în dificultate, fiind activat în mod automat principiul interesului superior al acestora, în condițiile *Convenției ONU cu privire la drepturile copilului*, în acest sens având obligația de a se autosesiza” (art. 14 alin.3). De asemenea se precizează în art. 3 alin. 2 al Legii nr. 466/2004 participarea activă a asistentului social la elaborarea și aplicarea politicilor sociale în domeniu, a strategiilor și planurilor de acțiune la nivel local, județean, național și internațional în scopul promovării bunăstării sociale.

În ceea ce privește **tipurile generale de activități** ce pot fi desfășurate de către asistentul social acestea sunt, conform art. 3 alin. 3 al Legii nr. 446/2004 următoarele:

- identifică segmentul de populație ce face obiectul activităților de asistență socială;
- identifică și evaluează problemele socioumane dintr-o anumită regiune, comunitate sau localitate;
- dezvoltă planuri de acțiune, programe, măsuri, activități profesionalizate și servicii specializate specifice domeniului;
- sensibilizează opinia publică și o informează cu privire la problematica socială;
- stabilește modalitățile concrete de acces la prestații și servicii specializate de asistență socială pe baza evaluării nevoilor;
- dezvoltă programe de cercetare științifică și formare profesională.

Strategia privind reforma în domeniul asistenței sociale, plecând de la una dintre problemele identificate în asistența socială din România, respectiv numărul insuficient de personal dar și lipsa specializării acestuia la nivel de administrații publice locale, menționează ca obiectiv întărirea componentei resurse umane în domeniu. Astfel, se preconizează angajarea de personal calificat. Se menționează explicit rolul de manager de caz al asistentului social și responsabilitatea acestuia în stimularea beneficiarului pentru măsurile active de protecție socială, în generarea planurilor de intervenție complexe - prestații și servicii sociale. Teoretic, al

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

trebui să crească numărul personalului angajat în sistemul de asistență socială, cu studii de specialitate în domeniul asistenței sociale.

Legea cadru a asistenței sociale stipulează că autoritățile administrației publice locale sunt obligate să respecte la angajare/contractarea serviciilor raportul de un asistent social la 300 de beneficiari.

Asistenții sociali realizează identificarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup și elaborarea planurilor de intervenție pentru prevenirea, combaterea și soluționarea situațiilor de dificultate.

Potrivit Legii nr. 292/2011 personalul angajat în cadrul serviciilor sociale, precum și cel din cadrul serviciilor publice de asistență socială este personal contractual.

3.2. Atribuții de ordin general ale structurilor specializate în asistența socială la nivelul autorităților administrației publice locale

Înainte de a prezenta atribuțiile personalului de specialitate precizăm că pentru autoritățile administrației publice locale se prevede obligativitatea de a înființa structuri specializate – servicii publice de asistență socială. Acestea se organizează la nivel de:

- direcție generală – în subordinea consiliilor județene/consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București
- direcție – în subordinea consiliilor locale ale municipiilor și orașelor
- compartiment – în cadrul aparatului de specialitate a primarului, la nivelul comunelor

Astfel, legislația prevede atribuții în domeniul beneficiilor sociale și în domeniul serviciilor sociale pentru serviciile publice:

1) administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială

- a) asigură și organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistență socială;
- b) pentru beneficiile de asistență socială acordate din bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor și transmiterea acestora către agențiile teritoriale;
- c) verifică îndeplinirea condițiilor legale de acordare a beneficiilor de asistență socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a consiliului local, și pregătesc documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;
- d) întocmesc dispoziții de acordare/respingere sau, după caz, de modificare/suspendare/încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare;
- e) comunică beneficiarilor dispozițiile cu privire la drepturile și facilitățile la care sunt îndreptățiți, potrivit legii;
- f) urmăresc și răspund de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și beneficiarii beneficiilor de asistență socială;
- g) efectuează sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc pentru depistarea cazurilor de excluziune socială sau a altor cazuri de necesitate a membrilor comunității și, în funcție de situațiile constatate, propun măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;
- h) realizează activitatea financiar-contabilă privind beneficiile de asistență socială administrate;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- i) elaborează și fundamentează propunerea de buget pentru finanțarea beneficiilor de asistență socială;
- j) îndeplinesc orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

2) organizarea, administrarea și acordarea serviciilor sociale

- a) elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și nevoile locale identificate, strategia județeană, respectiv locală de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung, după consultarea furnizorilor publici și privați, a asociațiilor profesionale și a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor și răspund de aplicarea acesteia;
- b) în urma consultării furnizorilor publici și privați, a asociațiilor profesionale și a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;
- c) inițiază, coordonează și aplică măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- d) identifică familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excludere socială;
- e) realizează atribuțiile prevăzute de lege în procesul de acordare a serviciilor sociale;
- f) încheie, în condițiile legii, contracte de parteneriat public-public și public-privat pentru sprijinirea financiară și tehnică a autorităților administrației publice locale de la nivelul județului, pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale;
- g) propun înființarea serviciilor sociale de interes județean sau local;
- h) colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia;
- i) monitorizează și evaluează serviciile sociale;
- j) elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniul serviciilor sociale;
- k) elaborează proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale în conformitate cu planul anual de acțiune și asigură finanțarea/cofinanțarea acestora;
- l) asigură informarea și consilierea beneficiarilor, precum și informarea populației privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- m) furnizează, administrează sau, după caz, contractează serviciile sociale adresate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege, fiind responsabile de calitatea serviciilor prestate;
- n) planifică și realizează activitățile de informare, formare și îndrumare metodologică, în vederea creșterii performanței personalului care administrează și acordă servicii sociale;
- o) colaborează permanent cu organizațiile societății civile care reprezintă interesele diferitelor categorii de beneficiari;
- p) organizează și realizează activitățile specifice contractării serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați;
- q) încheie, în condițiile legii, contracte și convenții de parteneriat, contracte de finanțare, contracte de subvenționare pentru înființarea, administrarea, finanțarea și cofinanțarea de servicii sociale;
- r) monitorizează financiar și tehnic contractele prevăzute la lit. q);
- s) îndeplinesc orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Aceste atribuții se completează cu cele prevăzute în H.G. 90/2003, pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de asistența socială, anume:

A. în domeniul protecției copilului:

- a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială respectivă, respectarea și realizarea drepturilor lor, asigură centralizarea și sintetizarea acestor date și informații;
- b) identifică copiii aflați în dificultate, elaborează documentația pentru stabilirea măsurilor speciale de protecție a acestora și susține în fața organelor competente măsurile de protecție propuse;
- c) realizează și sprijină activitatea de prevenire a abandonului copilului;
- d) acționează pentru clarificarea situației juridice a copilului, inclusiv pentru înregistrarea nașterii acestuia, în vederea identificării unei soluții cu caracter permanent pentru protecția copilului;
- e) exercită dreptul de a reprezenta copilul și de a administra bunurile acestuia, în situațiile și în condițiile prevăzute de lege;
- f) organizează și susține dezvoltarea de servicii alternative de tip familial;
- g) identifică, evaluează și acordă sprijin material și financiar familiilor cu copii în întreținere; asigură consiliere și informare familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului, asupra serviciilor disponibile pe plan local, asupra instituțiilor speciale etc.;
- h) asigură și urmărește aplicarea măsurilor educative stabilite de organele competente pentru copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, dar care nu răspunde penal;
- i) asigură și urmărește aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, precum și a comportamentului delinvent;
- j) colaborează cu serviciile publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale în vederea identificării situațiilor deosebite care apar în activitatea de protecție a copilului, a cauzelor apariției acestor situații și a stabilirii măsurilor pentru îmbunătățirea acestei activități;
- k) realizează parteneriate și colaborează cu organizațiile neguvernamentale și cu reprezentanții societății civile în vederea dezvoltării și susținerii măsurilor de protecție a copilului;
- l) asigură relaționarea cu diverse servicii specializate;
- m) sprijină accesul în instituțiile de asistență socială destinate copilului sau mamei și copilului și evaluează modul în care sunt respectate drepturile acestora;
- n) asigură realizarea activităților în domeniul asistenței sociale, în conformitate cu responsabilitățile ce îi revin, stabilite de legislația în vigoare;

B. în domeniul protecției persoanelor adulte:

- a) evaluează situația socioeconomică a persoanei, identifică nevoile și resursele acesteia;
- b) identifică situațiile de risc și stabilește măsuri de prevenire și de reinsertie a persoanelor în mediul familial natural și în comunitate;
- c) elaborează planurile individualizate privind măsurile de asistență socială pentru prevenirea sau combaterea situațiilor de risc social, inclusiv intervenții focalizate pentru consumatorii de droguri, de alcool, precum și pentru persoanele cu probleme psihosociale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- d) organizeaza acordarea drepturilor de asistenta sociala si asigura gratuit consultanta de specialitate in domeniul asistentei sociale, colaboreaza cu alte institutii responsabile pentru a facilita accesul persoanelor la aceste drepturi;
- e) organizeaza si raspunde de plasarea persoanei intr-o institutie de asistenta sociala si faciliteaza accesul acesteia in alte institutii specializate (spitale, institutii de recuperare etc.);
- f) evalueaza si monitorizeaza aplicarea masurilor de asistenta sociala de care beneficiaza persoana, precum si respectarea drepturilor acesteia;
- g) asigura consiliere si informatii privind problematica sociala (probleme familiale, profesionale, psihologice, de locuinta, de ordin financiar si juridic etc.);
- h) asigura prin instrumente si activitati specifice asistentei sociale prevenirea si combaterea situatiilor care implica risc crescut de marginalizare si excludere sociala, cu prioritate a situatiilor de urgenta;
- i) asigura relationarea cu diversele servicii publice sau alte institutii cu responsabilitati in domeniul protectiei sociale;
- j) realizeaza evidenta beneficiarilor de masuri de asistenta sociala;
- k) dezvolta parteneriate si colaboreaza cu organizatii neguvernamentale si cu alti reprezentanti ai societatii civile in vederea acordarii si diversificarii serviciilor sociale, in functie de realitatile locale, pentru persoanele cu handicap si persoanele varstnice;
- l) colaboreaza cu serviciile publice descentralizate ale ministerelor in vederea dezvoltarii de programe de asistenta sociala de interes local;
- m) sustine financiar si tehnic realizarea activitatilor de asistenta sociala, inclusiv serviciile sociale acordate la domiciliu sau in institutii;
- n) asigura sprijin pentru persoanele varstnice sau persoanele cu handicap prin realizarea unei retele eficiente de asistenti personali si ingrijitori la domiciliu pentru acestia;
- o) sprijina activitatea unitatilor protejate pentru persoanele cu handicap;
- p) asigura amenajarile teritoriale si institutionale necesare, astfel incat sa fie permis accesul neingradit al persoanelor cu handicap;
- q) asigura realizarea activitatilor de asistenta sociala, in conformitate cu responsabilitatile ce ii revin, stabilite de legislatia in vigoare;

C. în domeniul instituțiilor de asistență socială publice sau private:

- a) infiinteaza si organizeaza institutii de asistenta sociala, in functie de nevoi si de numarul de potentiali beneficiari;
- b) finanteaza sau cofinanteaza institutiile de asistenta sociala;
- c) asigura resursele tehnice, materiale si de personal necesare pentru buna functionare a institutiilor de asistenta sociala, in conformitate cu standardele de calitate aprobate;
- d) evalueaza si monitorizeaza activitatea desfasurata in cadrul institutiilor de asistenta sociala, in conformitate cu responsabilitatile stabilite de legislatia in vigoare;
- e) controleaza modul de utilizare a fondurilor acordate institutiilor de asistenta sociala de la bugetul local;
- f) dezvolta si diversifica, singur sau in parteneriat cu organizatiile neguvernamentale, serviciile acordate in cadrul institutiilor de asistenta sociala, in vederea cresterii calitatii vietii persoanelor asistate;

D. în domeniul finanțării asistentei sociale:

- a) elaboreaza si fundamenteaza propunerea de buget pentru finantarea masurilor de asistenta sociala;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- b) pregateste documentatia necesara in vederea stabilirii dreptului la beneficiile si serviciile de asistenta sociala;
- c) realizeaza activitatea financiar-contabila privind asistenta sociala;
- d) comunica agentii judetene pentru plti si inspectie sociala, respectiv Agenției Municipiului Bucuresti pentru plati si inspectie sociala, numarul de beneficiari de asistenta sociala si sumele cheltuite cu aceasta destinatie, potrivit prevederilor legislatiei in vigoare, precum si altor autoritati centrale cu competente in implementarea strategiilor sectoriale din domeniul asistentei sociale.

3.3. Atribuții specifice ale structurilor specializate în asistența socială la nivelul autorităților administrației publice locale

3.3.1. Atribuții în domeniul protecției copilului

Principalele acte normative care reglementează activitatea specialiștilor de la nivelul autorităților administrației publice locale sunt următoarele:

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Ordinul 286/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea Planului de servicii și a Normelor metodologice privind întocmirea Planului individualizat de protecție
- Ordinul nr.288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului

Prezentăm succint atribuțiile specialiștilor care lucrează în cadrul autorităților administrației publice locale, respectiv serviciul public de asistență socială (SPAS).

Serviciul public de asistenta sociala este obligat a lua toate masurile necesare pentru depistarea precece a situatiilor de risc care pot determina separarea copilului de parintii sai, precum si pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale parintilor si a violentei în familie.

În scopul prevenirii separarii copilului de parintii sai asistentul social/lucrătorul social întocmește un *plan de servicii (PS)*, asigurându-se astfel că familia și copilul are acces la serviciile și prestațiile destinate menținerii copilului în familie; acesta se întocmește în urma evaluării psihosociale a copilului și a familiei acestuia. În acest sens există obligativitatea de informare și consiliere a părinților și copiilor despre drepturile pe care le au și modalitatea de accesare a acestora. Planul de servicii este documentul care se realizeaza în vederea prevenirii separarii copilului de familia sa; pentru copiii reintegrati în familie dupa încetarea masurii de protectie; în orice situatie care impune acordarea de prestatii si/sau de servicii în vederea respectarii drepturilor copilului.

La nivelul SPAS persoana care asigura coordonarea activitatilor de asistenta sociala desfasurate în interesul superior al copilului din familie, având drept scop principal elaborarea si implementarea planului de servicii pentru prevenirea separarii copilului de familie este *Responsabilul de caz prevenire*. Responsabilii de caz prevenire au obligatia întocmirii PS. Responsabilul de caz prevenire beneficiaza de coordonare metodologica din partea unui manager de caz, dar nu este subordonat acestuia. Managerul de caz este numit de către DGASPC. Responsabilii de caz prevenire, trebuie sa fie cel putin absolventi de liceu cu diploma

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

de bacalaureat și să aibă o experiență de cel puțin doi ani de muncă în servicii sociale. Responsabilul de caz prevenire are obligația de a completa o Fișă de monitorizare a situației copilului. Persoanele desemnate ca responsabili de caz trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de standardele minime obligatorii privind managementul de caz în domeniile asistenței sociale și protecției copilului.

Principalele atribuții ale responsabilului de caz prevenire sunt următoarele:

- a) coordonează eforturile, demersurile și activitățile de prevenire a separării copilului de familia sa;
- b) elaborează PS;
- c) asigură comunicarea între toate părțile implicate în rezolvarea cazului;
- d) asigură respectarea etapelor managementului de caz;
- e) întocmește și reactualizează dosarul copilului.

Responsabilii de caz prevenire trebuie să beneficieze de cel puțin 42 de ore pe an de formare continuă în domeniul managementului de caz și de cel puțin 42 de ore de formare continuă în domeniul protecției copilului cu accent pe identificarea factorilor de risc pentru abuz, neglijare, separarea copilului de familia sa și administrarea serviciilor de prevenire de la nivel local.

În situația în care specialistul constată că viața și securitatea copilului sunt puse în pericol este obligat să înștiințeze DGASPC în vederea luării măsurilor prevăzute de lege.

În domeniul protecției copilului, SPAS, respectiv asistentul social/lucrătorul social îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) monitorizează și analizează situația copiilor, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante;
- b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;
- c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa;
- d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații;
- e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
- f) asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și a comportamentului delinvent;
- g) vizitează periodic la domiciliu familiile și copiii care beneficiază de servicii și prestații;
- h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- i) urmăresc evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa;
- j) colaborează cu DGASPC în domeniul protecției copilului

În situații excepționale care nu pot fi gestionate de autoritatea locală, DGASPC de la nivel de județ/sector poate începe întocmirea unui Plan Individualizat de Protecție imediat după înregistrarea cererii pentru instituirea unei măsuri de protecție specială. Referirea cazului din partea SPAS/persoanelor cu atribuții de asistentă socială, în vederea instituirii unei măsuri de protecție specială, este însoțită obligatoriu de un raport privind modul de implementare a Planului de servicii.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a implica colectivitatea locală în procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii. Astfel, pot fi create structuri comunitare consultative.

3.3.2. Atribuții în domeniul persoanelor cu dizabilități

Legislație:

- Legea nr. 448/ 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap
- H.G. nr. 1175/2005 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 - 2013

Respectarea și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități revin, în principal autorităților administrației publice în a căror rază au domiciliul aceste persoane.

Persoanele cu dizabilități au dreptul la asistență socială sub formă de servicii sociale și/sau beneficii sociale. Acesta se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, pe baza actelor doveditoare, în condițiile prevăzute de lege.

Dreptul la asistență socială sub formă de *beneficii sociale* se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, pe baza actelor doveditoare, în condițiile prevăzute de lege. Cererea se înregistrează la autoritatea administrației publice locale competente în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap.

Cererea pentru acordarea dreptului la *servicii sociale* se înregistrează la autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap.

În vederea asigurării serviciilor sociale necesare persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri speciale:

- a) să creeze condiții de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;
- b) să inițieze, să susțină și să dezvolte servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- c) să asigure ponderea personalului de specialitate angajat în sistemul de protecție a persoanelor cu handicap în raport cu tipurile de servicii sociale;
- d) să implice în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu handicap familia acesteia;
- e) să asigure instruirea în problematica specifică a persoanei cu handicap a personalului care își desfășoară activitatea în sistemul de protecție a persoanelor cu handicap, inclusiv a asistenților personali și a asistenților personali profesioniști;
- f) să dezvolte și să sprijine programe de colaborare între părinți și specialiști în domeniul handicapului, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private;
- g) să înființeze și să susțină sistemul bazat pe managementul de caz în protecția persoanei cu handicap;
- h) să încurajeze și să susțină activitățile de voluntariat;
- i) să asigure asistență și îngrijire sociomedicală la domiciliul persoanei cu handicap.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a organiza, administra și finanța servicii sociale destinate persoanelor cu handicap. Autoritățile administrației publice locale pot contracta servicii sociale cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, în condițiile legii.

SPAS, ca și reprezentant al autorității administrației publice (și implicit personalul de specialitate) are și următoarele atribuții:

- prevenirea instituționalizării pentru persoanele cu handicap
- promovarea valorilor și principiilor privitoare drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la drepturile cetățenesti ale persoanelor cu handicap, precum și la participarea activă a acestora la viața comunității
- informarea și comunicare pentru persoanele cu handicap, familiilor acestora și membrilor comunității
- promovarea imaginii pozitive despre pentru persoanele cu handicap, în colaborare cu diversi actori implicați, inclusiv mass-media; creșterea nivelului de vizibilitate a persoanei cu handicap ca membru cu drepturi depline al comunității
- desfășurarea de campanii de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice
- dezvoltarea parteneriatului public-privat
- promovarea accesului la servicii sociale
- promovarea persoanei cu handicap la a participa la activități sportive
- promovarea colaborării între instituții publice și instituții publice și organizații nonguvernamentale
- încurajarea activităților de voluntariat
- asigurarea continuității, complementarității și cooperării în procesul furnizării de servicii sociale
- promovarea contractării serviciilor sociale de către autoritățile locale către furnizori acreditați
- realizarea accesibilizării mediului fizic și informațional
- identificarea nevoilor de sprijin familial
- informare și consiliere specifică
- susținerea inserției pe piața muncii

Persoanele cu handicap sau reprezentanții legali ai acestora, la cerere, pot beneficia de un card-legitimăție pentru locurile gratuite de parcare. Autovehiculul care transportă o persoană cu handicap posesoare de card-legitimăție beneficiază de parcare gratuită.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

3.3.3. Atribuții în domeniul persoanelor vârstnice

Legislație:

- Legea nr. 17/2000 privind asistenta socială a persoanelor vârstnice
- H.G. nr. 886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice
- H.G. nr. 1826/2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sociale
- Legea nr. 292/2011, legea asistenței sociale

Persoanele vârstnice reprezintă o categorie de populație vulnerabilă cu nevoi particulare, datorită limitărilor fiziologice și fragilității caracteristice fenomenului de îmbătrânire. Persoanele vârstnice, în funcție de situațiile personale de natură socio-economică, medicală și fiziologică, beneficiază de măsuri de asistență socială, în completarea prestațiilor de asigurări sociale pentru acoperirea riscurilor de bătrânețe și de sănătate.

Familia persoanei vârstnice are obligația de a asigura îngrijirea și întreținerea acesteia. În situația persoanei vârstnice singure sau a cărei familie nu poate să asigure, parțial sau integral, îngrijirea și întreținerea acesteia, statul intervine prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate nevoilor strict individuale ale persoanei vârstnice. Asistența socială pentru persoanele vârstnice se realizează prin servicii și prestații sociale.

Nevoile persoanelor vârstnice se evaluează prin anchetă socială care se elaborează pe baza datelor cu privire la afecțiunile ce necesită îngrijire specială, capacitatea de a se gospodări și de a îndeplini cerințele firești ale vieții cotidiene, condițiile de locuit, precum și veniturile efective sau potențiale considerate minime pentru asigurarea satisfacerii nevoilor curente ale vieții. Nevoile persoanelor vârstnice aflate în situația de pierdere totală sau parțială a autonomiei se stabilesc pe baza grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, care prevede criteriile de încadrare în grade de dependență.

Dreptul la asistență socială a persoanei vârstnice, se stabilește pe baza anchetei sociale, cu respectarea criteriilor prevăzute în grila națională de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice. Ancheta socială se realizează de un colectiv format din 2 asistenți sociali din cadrul consiliului local. Pe baza analizei situației sociale, economice și medicale a persoanei vârstnice, prin ancheta socială se propune măsura de asistență socială justificată de situația de fapt constatată.

Autoritatea tutelară sau, după caz, consilierii juridici angajați ai consiliului local în a cărui rază teritorială domiciliază persoana vârstnică au obligația de a acorda, la solicitarea acesteia, consiliere gratuită în vederea încheierii actelor juridice de vânzare-cumpărare, donație sau împrumuturi cu garanții imobiliare care au drept obiect bunurile mobile sau imobile ale persoanei vârstnice respective. Persoana vârstnică care încheie acte juridice translativ de proprietate, cu titlu oneros sau gratuit, în scopul întreținerii și îngrijirii personale, are dreptul la măsuri de protecție acordate în condițiile legii.

Autoritățile administrației publice locale asigură gratuit servicii de informare și consiliere a persoanelor vârstnice cu privire la drepturile sociale ale acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Pentru a identifica și a răspunde cât mai adecvat nevoilor sociale ale persoanelor vârstnice și condițiilor particulare în care aceștia se află, serviciile sociale se organizează cu prioritate la nivelul comunităților locale.

Autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea identificării și evaluării nevoilor persoanelor vârstnice, a organizării, planificării și asigurării finanțării sau cofinanțării serviciilor sociale.

4. ACREDITAREA SERVICIILOR SOCIALE

Reforma din domeniul asistenței sociale se află într-un accelerat proces de implementare care privește și dezvoltarea unei rețele naționale de servicii sociale.

Dezvoltarea cadrului legislativ și instituțional are în vedere alinierea la standardele internaționale, precum și adaptarea sistemului la nevoile și realitățile apărute în societate.

Serviciile sociale furnizate beneficiarilor trebuie să respecte anumite standarde de calitate. Dovada respectării acestora este acreditarea serviciilor sociale furnizate.

Specialistul în asistență socială de la nivelul autorităților administrației publice locale are obligația de a se asigura că serviciile sociale pe care le furnizează sunt acreditate.

Legislația actuală referitoare la serviciile sociale și acreditarea furnizorilor de servicii sociale se prezintă astfel:

1. **Ordonanța nr. 68/ 28.08.2003, privind serviciile sociale**, cu modificările și completările ulterioare
2. **Hotărârea Guvernului nr. 1024/ 25.06.2004**, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, precum și a **Metodologiei de acreditare a furnizorilor de servicii sociale**, cu modificările ulterioare
3. **Hotărârea Guvernului nr. 539/9.06.2005**, pentru aprobarea Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a regulamentului de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială, precum și a **Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2993 privind serviciile sociale**, cu modificările ulterioare
4. **Hotărârea Guvernului nr. 1007/1 septembrie 2005**, privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 539/2005 pentru aprobarea **Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a Regulamentului cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială**, precum și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr.68/2003 privind serviciile sociale
5. **Ordinul Ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei nr. 383/ 06.06.2005**, pentru aprobarea **standardelor generale de calitate** privind serviciile sociale și a modalității de evaluare a îndeplinirii acestora de către furnizori

4.1. Metodologia acreditării furnizorilor de servicii sociale

Acreditarea furnizorilor de servicii sociale apare ca un proces firesc care este menit să garanteze calitatea serviciilor oferite. Pentru a se produce acest fapt este însă nevoie de mult profesionalism, atât din partea furnizorilor de servicii sociale, cât și din partea evaluatorilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Altfel, acest proces risca sa fie unul de rutina, superficial, fara sa atinga standarde superioare care sa permita oferirea unor servicii sociale profesioniste.

Dezvoltarea si modernizarea serviciilor sociale nu se poate realiza decat constientizand necesitatea structurarii serviciilor, planificarea lor, finalitatea acestora. Din acest punct de vedere acreditarea ar trebui sa reprezinte un ajutor, o directionare pozitiva, un sprijin pentru furnizorii de servicii sociale. Oricum procesul prin care trebuie sa treaca pentru a fi acreditati, ii va fi facut pe furnizorii de servicii sociale sa gandeasca care este rolul lor, care e finalitatea serviciilor pe care le ofera, cum pot fi puse in practica strategiile pe care le au. Tocmai de aceea, considerăm ca intreg procesul acreditarii, cu tot ce inseamna el, mai mult decat intocmirea unui dosar, este, sau ar trebui sa fie o munca comuna, un sprijin reciproc al evaluatorilor si al celor care sunt evaluati. Aceasta presupune, evident, o buna pregatire teoretica, de specialitate, dar si experienta practica, pentru ca acreditarea sa nu devina un act formal, care in final nu va aduce o crestere calitativa a serviciilor sociale.

Asadar, acordarea serviciilor sociale se poate realiza, conform legii, doar de catre furnizorii de servicii sociale acreditati. Pentru a obtine acreditarea legiuitorul a conceput o metodologie reglementata legislativ prin Hotararea Guvernului nr. 1024/2004, care a intrat in vigoare la 1 ianuarie 2005.

Trebuie mentionat faptul ca, acreditarea furnizorilor de servicii sociale se realizeaza de catre Ministerul Muncii, Familie și Protecției Sociale prin Agențiile Județene pentru Plăți și Inspecție Socială județene.

Procesul acreditarii, in prima faza, a presupus constituirea unei *comisii de acreditare*, care, in urma propunerilor secretariatului tehnic, va acorda sau nu acreditarea. *Comisia de acreditare* este formata din 9-11 membri, reprezentanti ai diferitelor institutii cu responsabilitati in domeniul asistentei sociale, si anume:

- consiliul judetean;
- direcția de sănătate publică;
- inspectoratul scolar judetean;
- directia generala de asistenta sociala si protectia copilului (SPAS județean);
- serviciul public de asistenta sociala local;
- reprezentanti ai furnizorilor privati acreditati, desemnati de organizatiile societatii civile din domeniul serviciilor sociale;

Presedintele comisiei de acreditare este directorul executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială. Activitatea executiva si de secretariat a comisiei de acreditare este asigurata tot de aceeași instituție.

Legea prevede ca secretariatul tehnic al comisiei de acreditare trebuie sa aiba in componenta sa cel putin 2 asistenti sociali. Acest fapt arata preocuparea pentru calitatea procesului de acreditare.

Acreditarea se acorda gratuit, la cererea furnizorului.

Pentru a putea fi acreditati, furnizorii de servicii sociale, trebuie sa depuna o cerere, insotita de toate actele solicitate, la secretariatul tehnic al comisiei de acreditare in a carei raza isi are sediul furnizorul.

Acestea sunt următoarele:

Formularul de Cerere pentru Acreditare
Descrierea Serviciului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Document justificativ de constituire a furnizorului de servicii sociale
Certificat de Inregistrare Fiscala
Regulament de organizare si functionare și regulament de ordine interioară
Organigrama
Curriculum vitae si lista personalului cu functii, calificari si ani de experiență
Copii ale documentelor justificative pentru calificarea și pregătirea personalului
Declarație fiscală + extras CONT (pentru furnizorii privați de servicii sociale)
Bilanț contabil
Confirmare legală a statutului 'imobilelor' deținute (extras CF)
AUTORIZATIE SANITARA DE FUNCTIONARE pentru fiecare sediu unde se furnizează servicii + CERTIFICAT SANITAR VETERINAR (daca este cazul)
CERTIFICAT DE MEDIU
AUTORIZATIE PREVENIREA INCENDIILOR
CERTIFICAT CONSTATATOR PRIVIND SECURITATEA SI SANATATEA IN MUNCA - ITM
Formular de autoevaluare completat
Plan 3 - 5 ani
plan model de ingrijire
Cod de Etică, Carta drepturilor beneficiarului
Manual de proceduri (conform standardelor generale si, daca este cazul, celor specifice)

Urmare a acestui fapt, cu data depunerii cererii se declanseaza procedura de acreditare. Pentru a putea fi acreditat, furnizorul de servicii sociale trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele conditii:

- a) sa fie constituit in conditiile legii
- b) sa existe prevederi specifice in actul de infiintare privind acordarea de servicii sociale;
- c) scopurile si obiectivele urmarite sa respecte principiile fundamentale ale drepturilor omului, legislatia romaneasca si internationala;
- d) durata de functionare, conform actului de infiintare, sa ii permita dezvoltarea serviciilor sociale pentru care solicita acreditarea;
- e) sa aiba posibilitatea de a sustine material sau sa demonstreze capacitatea de a atrage resursele financiare necesare acordarii serviciilor sociale pentru care solicita acreditarea;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

- f) sa dispuna de personal cu pregatire profesionala adecvata tipului de servicii sociale pentru care solicita acreditarea;
- g) sa respecte sau sa demonstreze ca poate respecta standardele de calitate existente pentru serviciile pentru care solicita acreditarea;
- h) sa acorde servicii sociale pe baza unor criterii de selectie nediscriminatorii si in baza planului individualizat de asistenta si ingrijire;
- i) sa fi elaborat proceduri de evaluare periodica a serviciului si a satisfactiei beneficiarului.

Evaluarea dosarului de acreditare și a serviciilor oferite se realizează de către Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială, prin secretariatul tehnic. Aceasta presupune parcurgerea mai multor etape, prima fiind evaluarea de birou. În urma acesteia urmează (sau nu) vizita în teritoriu, care are drept scop confruntarea dosarului cu realitatea existentă. Aceste două etape sunt cele în care se culeg informațiile pentru redactarea Raportului de evaluare care va sta la baza acreditării. Membrii secretariatului tehnic întocmesc un raport de evaluare, în urma verificării exactității situației prezentate de furnizor și a condițiilor stipulate în actul normativ. Soluționarea cererii se realizează în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii, sau după caz, de la data remedierii neregularităților constatate. Soluționarea cererii de acreditare se realizează de către comisia de acreditare prin acordarea sau neacordarea acreditării. În baza deciziei Comisiei de acreditare secretariatul tehnic, conform art.13, alin (2) din Anexa 2 a H.G. nr.1024/2004, completează, în termen de cel mult 5 zile, certificatul de acreditare.

Decizia comisiei de acreditare poate fi contestată de furnizor la Comisia Superioară de Acreditare, organ ierarhic superior care coordonează activitatea comisiilor de acreditare județene. Aceasta comisie funcționează în cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Decizia Comisiei Superioare poate fi atacată în condițiile Legii contenciosului administrativ.

Furnizorii sunt acreditați pentru o perioadă de 3 ani sau, după caz, pe perioada de furnizare a serviciilor sociale, dacă aceasta este mai mică de 3 ani. Acreditarea poate fi suspendată sau retrasă cu respectarea unor proceduri specifice. Furnizorii acreditați vor trebui să solicite o nouă acreditare cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea termenului pentru care a fost acordată.

După obținerea acreditării serviciilor sociale, furnizorii de servicii sociale, sunt înregistrați, prin responsabilitatea secretariatului tehnic al comisiei de acreditare, în Registrului electronic unic al serviciilor sociale, gestionat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (conform Ordinului nr. 280 din 11 aprilie 2006 privind aprobarea Procedurii de lucru în vederea constituirii, actualizării și accesării Registrului electronic unic al serviciilor sociale).

Acreditarea furnizorilor de servicii sociale este un proces complex, care determină implicit perfecționarea și profesionalizarea serviciilor sociale oferite.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
DIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

BIBLIOGRAFIE

Ludușan, M; Ludușan, A. M., (2005), *Sistemul de asistență socială*, Alba Iulia

Munteanu, A; Sagebiel, J (coord.), (2007) *Practici în asistența socială*, Ed. Polirom, Iași

Rebeleanu, A. (2011) *Cadrul legislativ în asistența socială din România. Prezent și perspective*. Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană

Roth, M; Rebeleanu, A; Poledna, S., (2011), *Introducere în asistența socială*, Suport de curs (preluare)

Roth - Szamoskozi, M.; (2003), *Perspective teoretice și practice ale asistenței sociale*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană

Tompea, Doru, (2003) *Deontologia asistenței sociale și construcția paradigmei profesionale în Tratat de asistență socială*, (coord. G. Neamțu), Editura Polirom, Iași

Buzducea, Doru (2009). *Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale*, Iași, Editura Polirom

Colegiul Național al Asistenților Sociali (2008) *Codul deontologic al profesiei de asistent social nr.1/2008*

Colegiul Național al Asistenților Sociali (2011), Hotărârea nr. 8/2011 *privind acordarea treptelor de competență profesională asistenților sociali*

Guvernul României (2006). H.G. nr. 1826/2005 pentru aprobarea *Strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sociale*

Guvernul României (1999). H.G. nr. 74/1999 pentru ratificarea *Cartei sociale europene revizuite*, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996

Guvernul României (2011) Legea nr. 292/20.12.2011, *Legea asistenței sociale*

Guvernul României (2004) Legea nr. 466/2004, *privind Statutul asistentului social*

Guvernul României (2004), Legea nr. 272/2004 *privind protecția și promovarea drepturilor copilului*

Guvernul României (2006), Ordinul 286/2006 pentru aprobarea *Normelor metodologice privind întocmirea Planului de servicii și a Normelor metodologice privind întocmirea Planului individualizat de protecție*

Guvernul României (2006), Ordinul nr.288/2006 pentru aprobarea *Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului*

Guvernul României (2006), Legea nr. [448/ 2006](#) *privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA CENTRU

Universitatea
"1 Decembrie 1918"
Alba Iulia

Guvernul României (2005), H.G. nr. 1175/2005 privind aprobarea *Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 - 2013*

Guvernul României (2000), Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice

Guvernul României (2000) H.G. nr. 886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice

Guvernul României (2003) H.G. nr. 90/2003 pentru aprobarea *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de asistență socială*